

H. J. Schmalz.

Nalja Laulik



"Süüpa! läbi aina wälja — ühes raamiga!"

ARHIIV-
RAAMATUKOGU
H. LEOKE

Arhiivfond

Mafja laulik.

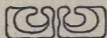
Luuletanud

ARHIIV-
RAAMATUKOGU
H. LEOKE

S. J. Schmalz.

Teine täiendatud trükk.

Täreltrükk keelatud.



Turjewis.

S. Ilwes'e kirjastus.

1905.

894.545-2-1

Дозв. цензурою. — Юрьевъ, 19 сентября 1905. г.

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

S 16924
0

Schnakenburg'i trükk Turjewts.

Tere tuleks.

Tere, armas Eesti rahvas
Tere tuhat korda ja!
Tulen üle mõne aja
Teid kord jälle vaatama.

Tere wana Põllu-Süri,
Sauna-Siim ja Penna-Pärt,
Kingu-Mats ja Laane-Andres,
Nõmme-Ants ja Metsa-Märt.

Tere ka, wa' Leppa-Leenu,
Adra-Ann ja Rõppu-Kai,
Elbi-Els ja Kuffe-Kadri,
Lutsu-Liis ja Mangu-Mai.

Tere wäike Aru-Anni,
Juuli, Alma, Liisiga
Tere Peeter, Kaarel Joosep,
Wäike Sukku, Jaaniga!

Täna olen heas tujus,
Sellepärast annan ma,
Teile Eesti nalja-hamba
Sähke, wõtke, siin on ta.



Taaralinna uudised.

(Kuplee.)

Sääl kauba-hoowis treppi pääl,
 Kaks neiud seisawad,
 Nad on kui õitswad öied sääl
 Nii noored nägusad.

Neid läbi akna rõõmuga
 Sell waatab wagusi
 Ja mõtleb: kui üks musu ma
 Neilt saaksin kudagi!

Üks kunstnik mängib flawerit,
 Sääl „Bürjermusje“ pääl
 Ja tõine tõmbab wiulit,
 Ah, küll on ilus hääl!

Ja akna taga kuulawad
 Kaks närus „wanderit“ —
 Neil pole taskus kopikat,
 Et osta piletit . . .

Ennäe, kuis Jaama-uulitsas
 Sääl sõidab wana taat,
 Näe regi kippub ümber tal
 Ja maha kukub waat.

Kõik uulits hakkab haisema
 Sest lõhki waadike —
 „Mis saab nüüd kõrtsmik üttelema?“
 Nii ohkab taadike.

Üks kerjus tuleb fottiga,
 See näeb märjusest,
 Kuis rentslid mööda woolab ta,
 Mees rõõmus jüdamest!

Ta lasseb ennast kõhuli
 Ja rüüpab himuga,
 Nii kaua, kuni wiimati
 Sääal uinub magama . . .

Sääal trahteris faks kaabakat
 On läinud küllisje,
 Nad teine teisel kisuwad
 Sääal karwu tubliste . . .

„Neil raha juba otsas wist,“
 Nii mõtleb peremees —
 „Neid wiskan wälja trahterist
 Las kiskwad ukse ees.“

Ja waata Ritse-uulitsas,
 Sääal elab kaardimoor,
 Ta tarkust käiwad kuulamas
 Nii wana, kui ka noor!

Ta kõike ette kuulutab
 Mis rahwas küsivad
 Ja iga korra päält ta saab,
 Sää! kümme kopikat.

Näe kiwifillal sõidawad
 Kaks Setu-wenda sää!,
 Neil pottid, kausid räbalad
 Ja heinakott ree pääl. —

Ei walge taha wedada
 Wist koorem liig on tall,
 Sest seisma ühekorraga,
 Jääb silla-wõlwi all.

Üks annab hoobi piitsjaga
 Ja ütleb: „Nõõ, tsfæ, nõõ!“
 Kuid teine ütleb: „Dlofsa,
 Är' tappat hobõsõ.“

Nad kalsju-kottid wõttawad,
 Siis oma turjale
 Ja üle silla kannawad,
 Eks ole mõistlik see?

Ja waata, Suure-turu pääl
 Kaks Juuti seisawad,
 Ma kuulma jään, mis juttu sää!,
 Nad õige westawad.

Üks ütleb: „Liiber Santel heer,
 Der prais ist gaar zufflein!
 Wenn du niht miir wirfst zoolen meer,
 Soll's unverkeift miir stein.“

Da Capo salmid.

„Mis sarnast lori ajada,“
 Nii mötleb huublikumm;
 Üks preili näitab näpuga:
 „Ei seet der kärl ist dumm!“

Roh, kui ju tõesti asjad nii,
 Siis koke ära läen
 Ja tagasi ei tulegi,
 Waid hoopis sinna*) jäen!



ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. LEOKE

*) Käega naitsefinade poole näidates.

Hants Paljaspea jahi-läit.

Hants paljaspea üksford,
 Läeb metša püssiga,
 Et lindusid säält lasta,
 Sest praadi tahab ta.

Ta wahib puude otša,
 Kas näeks lindusi,
 Kuid paraku ei ole,
 Sääl näha ühtegi.

Ta tühjalt kodu tulla
 Ju tahab tagasi,
 Kui forraga ta näeb
 Puu otšas midagi!

Sääl on üks linnu-peša —
 Hants mõtleb röömuga:
 Sääl sees wist noored linnud,
 Ma lähen waatama!

Ta paneb püssi õlalt
 Ja hakab ronima,
 Sest käega pešast tahab,
 Meid finni püüda ta.

Ta jõuab pesa juurde
 Ja kahmab*) käega,
 Kuid pagan wõtku lugu —
 Mis aga näeb ta?

Mets=mehilased pesast
 Sääl wälja lendawad —
 Ja Handsu paljast pead
 Ja nägu torkawad . . .

Hants rabeleb ja kaitseb,
 Küll wastu tubliste
 Ja sülitab ja wannub . . .
 Kuid mis kõik aitab see?

Miikaua kui ta alla
 End päästab waewaga,
 Dn mitukümmend pisted
 Ju ära saanud ta.

Ja tema uued püüsid
 Mis alles õmmeldud
 Dn koledasti oksad,
 Kõik katki rebinud . . .

*) Rabab.

Ta tuleb metsast kodu
Et jääred wälkuwad —
Sääl teised naerdes hüidwad:
„Hans kus on linnu praat?“

Kuid Handsukene koke,
Neil' luiskab näosse
Ja ütleb: „mis te häda,
Weel tondid naerate!“

„Ma suureš surma hädas
Wõitlesin karuga!
Kas näete kuis mu püffid
Kõik lõhki rebis ta?“

„Kui mitte enne jeda,
Ma poleks püsfiga,
Tad pimedaks saan'd lasta,
Siis oleks praegu ma —“

„Su olnud karu kõhus
Ja ilmaft kadunud —
Ja et nüüd olen elus,
Püis olgu tänatud!“

„Oh oleks südamesse
Pauk trehwan'd temale,

Siis oleks karu praadi —
 Me saanud tõeste . . ."

* * *

Kui mõni isand metsa,
 Waft läheb püüfiga
 Ja mõnda linnu=peja
 Puu otsas näeb ta — .

Siis tuletagu meelde
 Ta Handsu äpardust
 Ja teadku: igas pesas
 Ei ole linnud just . . .



ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. LEOKE

Kaardi Moor.

Küla otša jaunas elas,
 Wana kaardi moor;
 Selle juurde ühel päewal
 Tuli neiu noor:

„Mis sull tarwis lapsukene?“
 Küsib moorife.
 Häbelikult neiukene
 Wastab temale:

„Tahaks teada, kas ju pia
 Saan ma mehele?“
 Selle juures pistab ise
 Käte pöuesse.

Ja jäält ühe käteräti,
 Tõmbab wälja ta:
 „Seh! siin selle waewapalgaks
 Sulle annan ma!“

Sõnab neiuke ja annab
 Teda eidele;
 See tad waatab ja siis paneb,
 Oma firstusse.

Eks me waata kohe järgi
 Kallis lapsuke!"
 Ütleb moor ja kohe laotab
 Kaardid lauale:

"Kas ju mõni peigmees sinul,
 On ka olemas
 Ja kas saad ka raha ühes?"
 Nii moor pajatas.

"Kindlad peigmeest küll ei ole
 Aga tuttawaid
 Kes mull suhtru saia laadel
 Otsid magusaid!"

"Ja eks neli sada rubla
 Änga ikka taat;
 Pääle selle saan veel ligi:
 Lillik, Punit, Baat.*)"

"Jah, näe siin on potti-soldat,
 Waata ometi!
 Tema on see mees kes sulle
 Kosja tulebgi."

*) Kaks esimest on lehmad ja wiimane hobune.

„Kindlad aega just ei tea
 Millal tuleb ta —
 Ühe aasta ikka piad
 Sa weel ootama!“

„Koh, eks seda ikka ooda,“
 Sönab neiuke,
 Tänab moorifest ja tõttab
 Kõõmsalt kodusse. —

Tõesti enne weel kui aasta
 Jõuab lõppule,
 Kosjawiina pudel taskus,
 Ilmub peiuke.

Maabri walda, Kawi külla,
 Keiu wiiafse.
 Kas küll tõesti tarf ei olnud
 Kaardi moorife?

Kas ei tea kõiki asju
 Tõesti ette ta?
 Kõnda räägiwad kõik rahwas
 Waimustusega.

Kaardimoorifene aga
 Kohket lõikust peab —

Rahwas talle juurel möödul
 Andeid fokku weab.



Tõiste Mats.

(Kuplee.)

Tõiste Mats on narrife,
 Seft ta ütleb minule:
 „Sina ialgi ei saa
 Omale naist kosida!“

Warsti wõin ma näidata,
 Kuidas lugu sellega,
 Kas ma naist saaks omale?
 Sõbrad pange tähele!

Waatke Toomas waene mees,
 Glas teise sauna sees,
 Suure karja lastega —
 Vest ja lombak oli ta!...

Ei tal olnud süiagi,
 Muud kui pudru alati —
 Öhtul, lõunel, hommikul,
 Mõtelge, kas polnud hull? ...

Riided katti kulunud,
 Lapitud ja paigatud
 Ei neil polnud nõöpi ees —
 Siisgi naise wõttis mees.

Üsna noore tüdrukku,
 Kes ei olnud inetu;
 Aasta seitsmeteiskümne,
 Mis te sellest ütlete?

Miks siis mitte mees kui ma,
 Enesele naist ei ja?
 Olen üsna terve mees,
 Kuulus kihelkonna sees.

Täna veel kui tahaks ma,
 Mitmeid wõiksin kosida —
 Kui ma sõidaks Nõmmele,
 Männa Märdi talusse.

Sääl on majas tütarid wiis:
 Leena, Kadri, Kai, Els, Liis,
 Kõik on noored nägusad
 Nagu lilled õitsewad.

Ent mis ilusam on weel,
 Millest mull nii hea meel
 Dn, sest kena summake —
 Saab ka igaihele . . .

Kõige vähem tuhat kats,
 Wiskab ikka wana „pats,“
 Sest et terve walla sees,
 Dn ju kõige rikkam mees.

Ja et mina rikas ka,
 Sellepärast ammu ta,
 Ütles: „millal tuled sa?
 Dmeti meid waatama?“

Rudas Mats wõib ütelda,
 Et ma mitte naist ei saa?
 Marr ta on ja narriks jääb
 Seeni kui ta hauda lääb.



Saksastatud neiu.

(Kuplee.)

Öret alle liibes löite,
 Noor ja wana, kroos und klein!
 Welhes äpardus miir öite
 Suhtus, — war das niht jemein?

Öite morjen tahtsin minna,
 Döitfes aart patseerima, —
 Aga waewalt jõudsin jinna
 Suure-turu uulitsa:

Komt ein tummes Mats miir wastu,
 Kreilih talu riietes! —
 Tahtsin t'ast küll mööda astu,
 Aga kraade tee pääl ees.

Näeb mind und saacht miir: „tere!
 Miina kust sa süia sait!“
 Tenk tiis tumme eesel-kere —
 Solhes altes talu-mait!

Weis äär nih das meie linnas,
 Keines tüdruk „Miina“ eis?
 Sir sint kõik nur läutär „Minna“
 Abär was tiis findär weis!

Siis weel saacht noh: „ütle mulle,
Miina kus nüüd elad ja?
Mönikord wast tulen sulle
Dmetigi wöersiks ka.“

Wöersiks solhes lontrus mulle,
Solte kommen, ah, ah, ah!
Solhes kärle sint miir nulle —
Sakfugi jaan küllalt ma! —

Äär sein tummes Gfestnis lori,
Wenkt nuur sprehhen uulitsal!
Oh, ih et jenommen pori
Unt in 'siht jesmissen tall'.

Solhes kärle tärw „tuu“ miir jaachen;
Weis äär nih das döits ih binn?
Uih, ih meht tiis sindär jaachen,
Weis täär wuks dsumm döihwel in?...

Wäär das liibes döitses praahhe,
Dit dsu daah niht sprehhen kann,
Täär is pis dsumm jünktes daache,
Tumme Mats und pauär mann. —



ARHIIV-
RAAMATUKOGU
H. LEOKE

Itski kimbatus.

Toobid, lambid, praadipannid
 Olal nõõriga —
 Nõõnda tõttab klempnär*) Itski
 Maale kauplema.

Mõijast mõisa, külast külla,
 Talult talule,
 Rändab, — kuni üksford jõuab
 Kitse kõrtsisse.

Et ju õhtu kätte jõudnud,
 Sellepärašt ta,
 Piab sinna õõseks jääma
 Kõige kaubaga.

Harjund wiisil, ahju ääres,
 Laia pingi pääl,
 Wõtab aset — sešt ju ikka
 Oli magand säääl.

Kõrtsmik aga teije tuppa
 Läheb magama;
 Wist ju wiina kaldamisest,
 Dige wäsin'd ta? —

*) Kardsepp.

Waewalt jõuab aga fätte
 Süda kesköö-tund,
 Kui üks imeline frabin
 Segab Itski und:

„Kas ma karjub kohe appi,
 Wai ma olep wai?
 Ei las olep, minu wotap,
 Kui on paras aig.“

Aga frabin läheb ikka
 Hoopis kõwemaks!
 Itski karjumist ju arwab
 Kõige paremaks:

„Kertsimees, hei erfab iles!
 Kuulep, kertsimees!
 Kertsimees hei tuleb ruttu,
 W a r g a d kertsimees!“

Aga raskesti on uinun'd
 Kõrtsmit magama,
 Nagu „seitse“ ööd ei oleks
 Magan'd enam ta.

Itski hirm weel aga läheb
 Palju suuremaks,
 Sest ta kuuleb nagu keegi
 Wõtmeid kõlistaks:

„Kertsimees hei teuseb iles!
 Kuulep, kertsimees!
 Kertsimees hei tuleb ruttu,
 Keewlid kertsj sees!“

Waewalt on ta jeda hüidnud,
 Kui ju tunneb ta,
 Et üks asi sääre külge
 Puutub forraga.

Külm ja karwane ja libe —
 Uih, küll kole see!
 Päris surma hirm nüüd pääle
 Tuleb Itšfile:

„Kertsimees hei jookseb iles!
 Mi wai, kertsimees!
 Kertsimees hei jookseb ruttu!
 Saatan kertsj sees!...“

Selle juures pingilt üles,
 Ruttu kargab ta —
 Nagu oleks tuhat tonti
 Kannul forraga...

Hüppab läbi akna wälja,
 Ühes raamiga —
 Jookseb külasse ja hakkab
 Appi karjuma!

Külla rahwas kohe jookseb
 Kõtku hulgana;
 Jtski hambaid lõgistades
 Hakkab rääkima:

„Minge wetke kertsijst finni
 Wargad, mertsufad!
 Minge ruttu muidu nemad
 Era jooksewad!“

„Minu magab, erfab iles,
 Kuuleb krebinaat —
 Beele selle kuuleb jelle,
 Wetme kelinat.“

„Wiimaks puutub mulle filge,
 Weel ifs karwane . . .
 Meni habemega reewel,
 Wist fill olli see! —“

„Kertsimees see on ka ihes
 Neus wist nendega?
 Wist nad tahtsid minu raha
 Era riisuda?“

„Metelge, sest minu röikip
 Appi kertsimees,
 Aga kertsimees ei kuulep,
 Teise tuba sees! —“

„Oleks olnud muld üks pistul,
 Eh siis oleks ma,
 Lastnud keif need reewlid maha
 Ihe poufuga . . .“

Küla mehed kirwed, kaifad
 Selga wõtawad,
 Ja siis kohe kõrtsi juurde
 Waatma tõttawad.

Ettemaatlikult nad lähwad
 Edekõrtsisse! —
 Saba liputades tuleb
 Wastu — K r a n t s i k e. —

Meheed saawad asjast aru,
 Mis on sündinud
 Ja et K r a n t s i k e n e oli —
 Kõõwliit mänginud . . .

Shtul oli küll wist jäänud
 Ette kõrtsi ta,
 Kogemata laua alla
 Kurka magama?

Kui ta õõjel kirpe kraapis,
 Siis ta krabistas,
 Ja siis kaelarihma otsas
 Kõngaid kõlistas.

Ja kui Itski wiimaks hakkas
 Appi karjuma —
 Krantsike tad nuusutama
 Tõttas ninaga! —



Rätsepa liitus.

Ma olen rätsep Rabapüks,
 Üks tark ja kuulus mees!
 Mind tunneb ammu igaüks
 Su mitme walla sees!

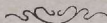
Kõik riided, mis ma õmmelnud,
 Nii hästi passiwad;
 Nad on kui selga walatud,
 Nii kenad ilusad!

Kui lähen töösse talule,
 Siis juba tuttav see,
 Et kõige parem paluke
 Saab ikka minule.

Ei putru mulle näidata,
 Mis sööb wast julane,
 Waid wõi ja munad lihaga
 Wull' ette kantakse.

Ja kui weel majas olema
 Wast juhtub neiusid,
 Eks muidugi siis küllalt ja
 Ka nendelt mujusid . . .

Jah waatke, meie rätsepad,
 Weel mehed oleme!
 Meist rahwas lugu piawad,
 Suurt lugu tõeste!



Mehel ikka mehe jüda.

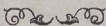
Rein Kaie sõna kuulata,
 Küll püüab kõigest wäest,
 Kuid süsgi õige tihti ta —
 Saab peksa tema käest!

Rein sellega on igawest
 Tu ära harjun'd nii —
 Et sugugi ta enam sest,
 Ei palju hooligi. —

Kui ühel õhtul tubliste
 Kai teda jälle soeb,
 Siis ometi kord Reinuke —
 „Vipst,“ woodi ala poeb.

Säält hüiab: „Kuule jätta sa
 Jonn üksford järele!
 Wõi muidu täna õhtu ma,
 Sull näitan tõeste!

„Et mina jelles majas weel,
 Siin olen peremees —
 Ja et mul pääs on mehe meel
 Ja mehe süda sees...“



Tiigi ääres.

Sauna taga, tiigi ääres,
 Mängib Miku Manniga;
 Püüavad sääl konna poegi,
 Ühe poti tüfiga.

Miku ütleb: „Kuule Manni,
 Näe sääl ujub üks suur konn!
 See wist selle weikse konna
 Mõni sugulane on?“

Manni aga targal näol
 Lausub wastu Mikule:
 „Ei ta ole sugulane,
 Wõimalik ei ole see!“

ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. LEOKE

Miku ütleb: „Aga Manni,
Kust ja seda teada võid?
Ega sina ju ei ole
Mitte mõni tark või nõid.“

„Olgu pääle,“ kostab Manni,
„Siiski aga tean ma!“
„Kust ja tead?“ küsib Miku,
„Manni, ütle mulle ka!“

„Ääe nüüd jellel suurel konnal,
On sääl neli jalga all,
Aga waata jellel weit'sel
Minult saba taga tal.“

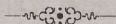
„Di ja oled rumal Manni,
Sellest küll ei tunne sa!
Kui see suur konn oli weike
Oli ka ilm' jaluta.“

„Sa tal oli saba taga,
Ragu nüüd jell weikejel,
Kuid see kaob wiimaks ära,
Kõigil juurtel konnadel.“

„Aga kudas jee siis nõnda?
Ma ju olen weike ka,
Siiski käed ja jalad minul,
Aga olen sabata.“

„Weike, ütled fina Manni,
Möttele aga ometi!
Sada forda jellest suurest
Konnast suurem oledgi.“

„Aga möttele seda, kui weel
Alles tiigis olid sa —
Dli sull ka saba taga
Ja ei olnud jalgu ka.“



Kas maksab mehele minna.

(Kuplee.)

Wite will ih etwas singen,
Teile armas buublikumm,
Wie di meethen meie ajal
Köif noh ilmas jint so dumm.

Suurem jagu wollen immer
Alle jeehen mehele;
Mehele — das ist niht nōnda,
Wii man jeet wast rehele . . .

Mis on wiga neiu põlwes
In das welt siin elada;
Neiu braucht sih niimalš nōnda,
Nagu naene waewata.

Morjen wrii, kui naene üles,
 Tõuseb waewalt woodi seeft,
 Kraam das tuba — keeda sööki,
 Pässe üles laiska meest.

Napse kari ka weel karjub:
 „Mamma, mamma, jip miir broot!“
 Wuih das gantse wrauen leeben,
 Ist nur ilmas eine noot. —

Wenn weel juhtub meheks saama
 Manhe alte „laffebrants.“ —
 Siis loont gaarnih meer zu reeden,
 Tenn ist pörgu wärtih gants . . .

Gommt won körts ein solhe siga —
 Tinkt nah napse unt nah biir!
 Solhes altes lurjus solt ih,
 Munt noh lassen jeeben miir . . .

Wenn ih niht kann ilmas friien,
 Dmale ein guutes mann,
 Niimalts wäard ih eine söihwer —
 Oder kaabaß neemen ann.

Da Capo salmid.

Liebes rahwas, oh kui järne
 Pausaljin ma teile weel,
 Aber kahju — otfa löpeb,
 Kallis Gesti-Saksakeel!

Dumme Gestnis praahhe üksi
 Das ist wiil thū einwah miir —
 Sellepärašt wiimast korda
 Täna näete mind noh iir.



Saja lumefe.

Ammu igatsusega
 Dotan seda päewa ma,
 Millal sajab lumefe
 Ja teeb jälle saani-tee.
 Saja lumefene sa,
 Saja õige rutuga!

Küll on igaw, ütlen ma,
 Ilmas üksi elada,
 Kui sull puudub küljeluu,
 Kes sul armas on ja truu. —
 Saja lumefene sa,
 Saja õige rutuga!

Waata üle-aia Beep,
 Mis see pois nüid tempu teeb?
 Glab kodus nagu saks,
 Ei tal lää aeg igawaks.
 Saja lumefene sa,
 Saja õige rutuga!

Mullu talwel juba ta,
 Sõttis kosja hoolega,
 Kosis Kaie Kadakalt;
 Pulmad peeti toredalt.

Saja lumekene ja,
 Saja õige rutuga!

Kui nüüd sajab lumeki
 Ja on väljas saani-tee,
 Kohe sõidan forraga
 Dmale naist kosima.

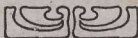
Saja lumekene,
 Saja õige ruttuga!

Dh kui lõbus on küll see,
 Kui on kodus naesuke,
 Ei mull pole wiga siis,
 Glu on kui paradiis!

Saja lumekene ja,
 Saja õige rutuga!

Iga päew tad kaisutan;
 Tuhat kord t'alt musu saan —
 Dh kui magus on küll see!
 Saja ruttu lumeki!

Saja lumekene ja,
 Saja õige rutuga!



Billi Peeter.

Terwes Tuppe wallas oli
 Billi Peeter kuulus mees,
 Tema sarnast tõist ei olnud
 Tõesti terve walla sees.

Ei see olnud pulm ei pidu,
 Kus ei olnud Peetrikest,
 Peeter ikka osa wõtma,
 Pidi kõigist pidudest.

Peetrist pidasivad neiud
 Palju lugu tõeste!
 Tema oleks iga kohta
 Wõinud minna kosjasse.

Peetri süda aga tufsus
 Minult ühe neiule
 Ja see oli Kase talu
 Peretüdar Viineke. —

Silja a'a eest pidas pulmi
 Tuppe mõisa kubijas,
 Kus ka Peetrikene jälle
 Oli pilli mängimas.

Mäe Margus kes ka pulmas
 Oli, ja kes wihane

Peetri pääle — jest ka tema
Tahtis Viinet omale!

Mõtles: oota Pilli Peeter,
Ühe tantšu tellin ma;
Seda tüki küll ei osta
Sina mees weel mängida.

Ja ta astus Peetri juurde
Ütles walju häälega:
„Mängi ka ferd ometigi
Mõnda saksa tantšu ja!“

„Mängi seda „wenigerkat“*)
Mängi aga õigesti!“
Ise aga ta ei mõistnud
Seda tantšu sugugi.

Peeter aga juba ostas
„Wenigerkat“ mängida;
Oli õppin'd, rätsep Reinult —
Ja nüüd algas korraga.

Margus mõtles ega keegi
Seda tantšu tunnegi!
Läks ja wöttis otse kohe
Mõisa peremanseli —

*) wengerkat.

Ja nüüd tantsis „wenikerkad“
 Nii et pää tal otsas märg;
 Hüpas põigiti ja risti,
 Kaapis trampis nagu härg . . .

Uga tõised pulma wõerad,
 Koledasti naersiwad,
 Sest et nemad seda tantsu
 Juba näinud oliwad.

* * *

Rõnda juhtub tihti ilmas,
 Et kes tahab teisele
 Hauda kaewada — kuid ise
 Kukkub sisse wiimate.



J o o d i k.

Õ pimedas, pori ja sopa sees,
 Wast kõrtsi mant sammu sada,
 Käib käpile maanteel üks joobnud mees
 Ja ronib kui wäht oma rada:

„Ma woodisse lähen,“ pomiseb ta,
 Ja wantudes kraawi tuigub. —
 „Mu naisuke wõta mind hõlma sa!“
 Ja waata — sääl juba ta suigub . . .

Kui käes on parajalt kesköö-tund,
 Säält hulgub mööda üks waras,
 See leiab joodiku uinumast und
 Ja arwab: üks ole aeg paras?

Ta waatab weel enne, kas magab ta?
 Siis riided tal seljast wõtab
 Ja kohe siis ise säält saagiga
 Ta kiiresti minema tõttab.

Kui hommikul joodik jääl kraawi sees,
 Müid unest ülesse ärkab —
 Küll sülitab wannub ja needib mees
 Kui riiete kadumist märkab.

Kuub, saapad ja kübar ning püksidgi,
 On öösel kaduma läinud,
 Ja ilma, et sellest — ta ometi —
 Wast uneski oleks ehk näinud.

Ta seisab ei mingit nõuu leia ta,
 Kas naera, nuta wõi palu!
 Ei aita muud — kodu öö-särgiga . . .
 Peab minema ta, — palja jalu.



Jütsi äpardus.

Doiss wõta raamat kätte
 Ja loe ometi!
 Ja ära asjadega
 Säääl mäangi sugugi!

Mii ütleb kolmat korda
 Git juba Jütsile,
 Kuid midagi ei hooli
 Ja jutust aga see.

Git woki tagast üles,
 Siis tõuseb wiimati,
 Läeb natukeseks õuue
 Ja tuleb tagasi.

Mis pagan aga näen,
 Wist kuri nõuu on tall?
 Suurt kase kimpu kannab
 Ja peidus põlle all!

Ta astub Jütsi juurde,
 Tad kinni tabab kraest
 Ja tõmbab teda maha,
 Siis põrandale waest.

Tjäh tjäh, teeb kimp ja tantsib . . .
 Jüts karjub: „Mi! ai! ai!
 Pai eit, oh jäta järgi!
 Pai eidekene, pai!“

„Mi, kus on minu raamat?
 Ma loen! loen! loen!“
 Kuid eidekene ütleb:
 „Ei, pojake nüüd soen!“

Kui tubli kere täie,
 On saanud Jütsike,
 Siis wiimati ka jätab
 Eit peksmist järele.

Poijs peab pääle kauba
 Siis witsakimbule —
 Kolm korda suud weel andma,
 Eks ole hirmus see? . . .

* * *

Oh lapsed, jeda lugu
 Kõik pange tähele!
 Ja kuulge ema sõna
 Ning hästi õppige!



ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. LEOKE

Mõisa peretuas.

Mõisa peretuas pingil,
Istub kõõgi Liisake;
Kuab sukka ja seal juures
Laulab waljuste:

„Mull ei ole ühtki peiud,
Ütsti ilmas olen ma!“
Korraga säääl kutsjar Kaarel
Tuleb tuppa ka.

Kaarel istub pingi pääle,
Üksna Liisa kõrwale,
Ütleb: „Anna mull' üks musu
Kallis Liisake!“

„„Mis ja möllad, jäta maha,
Ära haka hullama!
Mine parem oma tuppa,
Ära magama!““

„Ei, mul tule enne uni
Kui su'lt musu saan —
Oh, kui teaksid Liisakene,
Kuis sind armastan!“

„Küünla päeval teeme pulmad,
 Kas ei ole nõnda see?“
 Ütleb Kaarel ja siis hakkab
 Kaela Liisale. —

Liisake ei enam lausu
 Kaarli vastu sõnagi —
 Kaarel kümme musu annab,
 Talle wagusi. —

Kümme küünlapäewa läinud
 Mõõda juba ammugi;
 Aga Kaarel pole võtnud
 Liisat ometi!

Kui ei oleks tulnud talle,
 Sepa Jüri kosjasse,
 Oleks praegu wana tüdruk
 Wast weel Liisake?

Kutsjar Kaarel aga ikka
 Poissmees nagu ennegi;
 Kõigilt mõisa tüdrukutelt,
 Võtab mususi. —



Kodukäija.

Kodukäija! oh, küll hirmus kole!
 Nõnda Nõnnu küla rahwas räägivad,
 Sest see tont ju igal võsel käia
 Kiusamas neil küla rätsepat.

Kui kell olla katsteistkümmend lõõnud,
 Ja kui tulla kätte süda kesk-vöö tund,
 Siis ta koputawat akna pihta,
 Ja nii eksitawat meistri und.

Kõige enam Sultsi Kaarel teab
 Sellest asjast pajatada tõesti,
 Sest ta ise olla mitmel korral
 Teda näinud üsna selgesti.

Mitu kord, kui tema tulnud võsel
 Mööda käärikangelase hurtsikust,
 Näinud ta, kuis furnu-riides tulnud
 Kodukäija wälja õuest just . . .

Nõnda läewad nädalad ju mööda,
 Waene nõelafuningas ei rahu saa,
 Sest et igal võsel enamasti
 Peab kodukäijad walwama.

Wiimaks wõtab aga uni ometigi
 Waese wäsiind meistri üle wõimust nii,
 Et ta kodukäija koputamist
 Ühel ööl ei kuule sugugi!

Hommikul, kui wiimaks ärkab üles
 Ja kui lähed toitu wõtma kambrisse:
 „Pagan, kas ei ole wargad käinud?
 Hüiab ehmatanult meistrike.

Tõesti, jah kümme lamba-nahka
 Ära warastatud on ja willa-kott,
 Kasukas ja mitmed riide kerad,
 Wiimne siakints, — ja raswapott.

Ega ime pole kui ma arwan:
 Kas ei olnud mitte waras jee,
 Kes käis igal öösel koputamast,
 Waatamas kas magab meistrike?

Pääle selle pole enam ial,
 Kodukäija koputanud afna all.
 Sultsi Kaarel aga omas saunas
 Praadib liha õhtul järinal . . .



Linnud ja rändaja.

See ääres metsa salgas,
 Kus haljendasid puud,
 Sääal andsiwad kaks lindu
 Ükstoisele kord juud.

Üks rändaja kes istus,
 Meist eemal muru pääl,
 See mõtles: „küll need linnud
 On õnnelikud säääl!“

„Kui oleksin ka mina
 Üks nendest lindudest!
 Kui õnnelik ma oleks
 Ja rõõmus südamest!“

Sääal õhu sees end alla,
 Kull lastis korraga
 Ja linnud finni tabas
 Ming tõttas minema. —

Kas teate mis mõtles
 Küll siis see rändaja?
 Kas tahtis siis veel olla
 Üks linnufene ta?



Ringu Kirsti mõistu-laul.

Suguõdedele hoiatuseks.

Kaugel kaugel suure metsa taga,
 Käis üks karjus oma karjaga;
 Metsa ääres põesa warjus aga
 Lamas hunt maas pika sabaga.
 Tallekesed haljast rohku sõiwad,
 Karjamaa pääl rõemsalt kepju lõiwad,
 Ei nad teadnud kelmi kawalust.

Korraga sääl fargas lagedalle,
 Tige rööwel wälja põõsa seeist,
 Rabas kõige ilusama talle.

Kinni, otse ema nina eest!
 Karjane veel tahtis appi minna,
 Aga enne kui ta jõudis sinna,
 Kadus röövel juba metsasje! —

Waatke õed, kes veel alles neiud,
 Mõnda hoidke ennast poiste eest —
 Olgu nad küll sõbrad teil ehk peiud
 Pole targem keegi teiste sees!
 Kõik on nagu hundid lamba nahas —
 Seda neiud ikka petta tahas,
 Kes on tõistest kõige ilusam! —



Patraja.

(Kuplee.)

Ma tahan ühe lauluga
Teid täna teretada.
See Kalsa Kadri, küll on ta
Üks wana pudru=pada.

Mart ohkas südamest, oi, oi!
Küll armastan Sind Tiin,
Kui sinna jõudis kardawoi
See lõpetas kõik riin.

Üks ööpik laulu lafjutab
Sääl õitswa toome wilus.
Küll Tola Toomas aru saab,
Et Möldri Mann on ilus.

Jaak tahtis minna heinale
Ja wöttis selga reha.
Ma tangu=putru tubliste,
Täis wirutasin feha.

Hei, tulge appi aidake!
 Ma uppun praegu ära!
 Küll Kooši filmis tõesti
 On imeline sära.

Kes kurtwaim siis ometi,
 Du katti teind mu prilli.
 Rein kuulas pingil waguši,
 Kui Madis mängis pilli.

Ma ütlen sõna selgeste,
 Tee laske julgelt joru!
 See pottsep pekri ahjule
 Sääl pandis uue toru.

Ma pandsin piibu põlema,
 Et suitsetada wäha.
 Mats wöttis pudru-lusika
 Ja lõi kas Beetrit' päha.

Küll Madu tahtis kippuda,
 Sääl kõrtsis eila riidu.
 Ants sõitis suure sifaga
 Just üle meie niidu.

Üks kerjus läks ford kerjama
 Ja pandis kaela koti.

See peremansel forraga
 Lõi puruks jasti poti.

Kui aknast välja waatsin ma,
 Kõik taewas oli lilla.
 Üks Setu walge ruunaga —
 Kord sõitis üle silla.

Müüd olge wait, kas knulete
 Ja ärge tehke kära!
 Mind wiimast kord weel näete,
 Ma lähen praegu ära.



Gila õhtul.

Ma saadaks Siberisse
 Kõik wargad, — nenda ma
 Kord mõtlesin, — kuid ise
 Müüd olen waras ka!

Seft kuulge: eila õhtu,
Kui läksin wainule,
Siis tuli koplis wastu
Mull' naabri Koosike.

Me hakkasime juttu
Sääl westma magusalt —
Ja enne kui ta märkas
Ma temalt wagusalt:

Sääl warastasin ära
Kolm muju forraga!
Oh oleks saanud kümme
T'alt warastada ma! . . .



W a r g a d.

Hart kuule, täna öösel
 Du hästi pime ilm
 Et kolme sammu pääle
 Võib waewalt näha film."

„Kas tead ka, et täna
 Mats tappis oriku?
 Ta praegu kuuris talal
 Veel alles ripub ju."

„Eks ole wana wennas,
 Sa tead ju isegi . . .
 Kui katsuksime õnne, —
 Eks ole asi nii?"

Nii sõnab Turba Toomas,
 Wa' Sauna Wardile,
 Kes nagu wana waras
 Ju tutaw kõigile.

Mart wõtab taskust piibu
 Ja paneb põlema,
 Ning lasseb mõne wopsu,
 Sis tafa lausub ta:

„Noh, eks me lähe katsu,
 Wast läheb õnneks ka,
 Et jälle natukene,
 Wõiksime teenida*)? . .“

Kui mõeldud, nenda tehtud,
 Nad teele lähewad
 Ja piagi Matsi õue,
 Sõuawad mõlemad. —

Muuksraua abil tuleb
 Uks lahti piagi —
 Mart ammu seda kunsti
 Su ostab hiasti —

„Di küll on raske“ — lausub
 Su Toomas wagusalt . . .
 Ja sinna juurde naerab
 Wa' Mart nii magusalt:

*) Wiimase ajal nimetawad wargad sagedasti warastamist, teenimiseks.

„No ikka ilus orik
 Wist puuta kahaksa?
 Eks taewa taat meid wahel
 Pia ikka meeles ka! —“

Nii wõetakse talalt
 Wa' orik õlale
 Ja astutakse taja,
 Siis jõe kaldale.

Sääl laudadest on tehtud
 Üks wäike sillake:
 „Siit lähme üle metsja!“
 Mart lausub Toomale.

Nad on ju pia kesi silda,
 Kui lauad raskuwad —
 Ja Toomas, Mart ja orik,
 Kõik alla kukuwad . . .

Ju koerte kära lahti,
 Kõik jõe jooksuwad —
 Kus alles Mart ja Toomas
 Karjudes suplewad:

„Mi kulla rahwas appi!
 Kõik kuuljad nägijad —“

Mi appi! appi! appi!
Kõik ligi olijad!"

„Me oleme ju furnud,
Me praegu sureme!
Mi tulge ruttu, ruttu!
Meid wälja aitate!"

Mats, Margus, Jaak ja Andres
Neil appi tõtawad
Ja pikka õrre abil,
Tõest wälja tõmbawad.

Mats wahel ajal käinud
On juba kuuri all
Ja „harjaslinnu" lugu,
On kohe selge tal.

Ta annab poistel' käsu:
„Need mehed siduge!"
Ja saadab siis prii küidil
Neid wallamajasse.

Sääl saawad pääle kauba
Wa' Toomas Mardiga —
Weel tubli külma sauna? . . .
Oh pagan wõta ja!

Kui mõlemad on saanud
 Kolmkümmend särakat . . .
 Siis jälle omad piibud
 Põlema panewad.

Mart lasseb mõne wopju
 Ja lausub Toomale:
 Küll oli pagan walus!
 Di, Toomas wennake . . .

Kuid Toomas lausub taja —
 Ja silub habemeid —:
 „Jah, eks see seadus ikka
 Su täida kohuseid . . .“



ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. LEOKE

Taara linna neiud.

Küll on siin Taara linnas
 Nii lõbus elada!
 Ei lõbusamad linna
 Veel pole leidnud ma.

Siin neiud on nii armsad
 Ja lahked wiisakad —
 Ja nagu õitswad lilled,
 Nii noored nägusad.

Tereesel sini filmad
 Ja juuksed kollased,
 Ta tõesti ära wõidab
 Kõik meeste südamed.

Ei vähem ilus pole
 Ka Bärta sugugi;
 Ma temast palju lugu
 Su pian ammugi!

Ta nägu on nii walge
 Just nagu kase-koor!
 Ta kannab lahti juuksed
 Mis nagu siidi-loor.

Ta Roosi, kas siis tema
 Ei ole ilus ka? —
 Ja, seda ta on tõesti,
 Võib julgelt ütelda:

Ta sõstra silma sära
 On nagu tuluke,
 Ta pilgud ulatawad
 Wist iga südame?

Riisamuti Elfriide
 On ime-ilus ka,
 Et lust on igal ühel
 Ta pääle waadata.

Ta on nii pikk ja sirge
 Just nagu palmipuu,
 Tal hambad nagu pärlid
 Ja ilus roosi-suu!

Ta et ka Salme ilus
 On — igati wist teab?

Ja sellepärast tõesti
Siis ütleva just peab:

Ta on nii armas waga
Just nagu tuifene!
Küll temast üksford saada
Wõib kena naisufe.

Ja Emma, see on tõesti
Kui õitsew roosike,
Mis praegu pungad lahti
On lõõnud õitele.

Kui kaunim koidu puna
Ta palged paistawad
Ja nagu hallid pärlid,
Ta silmad säravad.

Alide aga kõigist
On kenam tõeste!
Ta ammu juba armsaks
On läinud minule! —

Kui tema silma waatan,
Siis nagu taewasse —
Ma tunnen nagu ärkaks
Hing uue elule!

Ja pale on nii armas
 Kui kaunis kewade!
 Ja naeratus nii ilus,
 Kui foidu tõusmine.

Ja hinge õhk nii mahe
 Kui kewadine tuul,
 Mis öösel jala õisi
 Suuteleb õie-kuul. —

Tereeset, Bärtat, Koosit,
 Etfriidet Salmega
 Ja Emmat kõiki olen,
 Kord musutanud ma.

Kuid kõige magusamaks
 Alide musu jääb —
 Ja igal päewal ikka
 Weel magusamaks lääb. —



Ma luuletaks.

Ma luuletaks tõesti palju
 Kui mite ei oleks nii,
 Et ikka kui hakkas pääle,
 Ei juhtuks mull alati:

Et tuhanded ained päha
 Ei tärkaks mull korraga!
 Ja sellepärast siis nahalt,
 Ei ühtegi kätte saa!

Kui võtan mõnikord kätte
 Ma sule paberiga,
 Siis panevad tuhat nelja
 Kõik ained mul plagama...

Kui juhtub, et mõnel sabast
 Saan finni rabada,
 Siis jälle paraku häda —
 Ei riimisiid leia ma!

Ja kui ma riimisid leian,
 Ei aineid siis kätte saa!
 Seepärast suur luuletaja,
 Väeb ilmast siis kaduma! —



Kümme aastad.

Juba kümme aastad põen
 Ühte tõbe ma!
 Kudagi ei sellest tõbest
 Enam lahti sa!

Esimest kord tema nime,
 Präegu kuulete,
 Sest nüüd teatke: mina olen,
 „Muju=tõbine. —“

Kui ma esimest kord andsin
 Muju neiule,
 Sellest saadik jäin ma juba
 Selle tõbesse.

Nüüd kui kümme muju saanud,
 Tahan sadašid —
 Ja kui sadašid ma saanud,
 Tahan tuhandid . . .

Ütski asi pole ilmas
 Parem mujudest!
 Praegu jälle mujutama
 Lähem kallikest. —



See terve ilm on imelik.

(Kuplee.)

See terve ilm on imelik,
 Võib tõesti ütelda!
 Nii, et sest wana sarwik-sikk
 Ei enam aru jaa:

Nii pia kui kell kümme jaab,
 Siis tuleb kardawoi!
 Kõik rahwa kõrtsist wälja a'ab
 Kas pole hull? oi, oi!

Üks waras ütleb teisele:
 „Di wana wennas Tuks,
 Sell magasiinil tõeste,
 Dn wäga tugew üks!“

„Mis aitab see, et küllalt jääl,
 On raha, riideid sees?
 Kui raud-fang on ukse pääl
 Ja mitmed lukud ees!“

Ma sõitsin ühe saksaga
 Kord Wöõbju laadele;
 Säääl wanter ühe korraga,
 Meil kuffus kraawisse!

See saks mind kahe käega,
 Siis karwust jastistas
 Ja ütles: „miks nii sõitsid sa,
 Wa' lontrus wafikas!“

Üks härra ütles preilile:
 „Ah liibe Klaara mein!
 Oh anna mull' üks musuke,
 Siis olen eewich dein!“

Ja kui on kümme saanud ta,
 Siis naerab: ah, ah ha!
 Küll piaksin loll ma olema,
 Kui naeseks wõtaks ta . . .“

Säääl Wanemuine aias nad,
 Üht pidu piawad,
 Ja üle aia ronivad,
 Kaks „poiji-jõmbjikat.“

Üks plangi otša juba saab,
 Sää! kufub forraga —
 Ja püksid lõhki käristab,
 Küll naljakas, ha! ha! . . .

Üks wiina-wend, kes kõrtsis käis
 Ja ennast tubliste,
 Sia kombel wõttis lakku täis
 Ja kufus kraawisse!

Sää! hüüdis: „tulge waadake
 Mind, — siis weel näete meest —
 Ei teist mu jarnast leia te'
 Küll terve ilma jeeft! . . .

Kui üksford Taara linnas ma
 Sää! kõnnsin Doome pääl,
 Siis tuliwad mull forraga
 Kaks preilid wastu sää!!

Üks ütles mulle: „hei! kumm mitt!
 Miks kõnnid üksinda?“
 Kuid mina wilistasin hütt!*)
 Ja pandsin punuma.

Sää! Aleksandri uulitsas
 Üks fena neiuke,
 Tal juuks on kulla-pruunikas
 Ja film, kui tuluke.

*) wilistada.

Ma igal õhtul mususid,
 T'alt wõtsin salaja —
 Sääal aga ema mõlemid,
 Meid tabas forraga!

Üks herra, oma woliga,
 Kord tahtis korterist,
 Kesk talwel wälja wisata —
 Üht waest üürilist!

Kuid üürnit kiskus küüntega
 Tal näo weriseks —
 Ja pekjis luua warrega
 Tal silmad siniseks! . . .



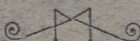
ARHIIV-
 RAAMATUKOGU
 H. LEOKE

1805/126

— 65x

S 16924

W.H.



Hind 10 top.

